

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U ZLATARU
STALNA SLUŽBA U PREGRADI
Pregrada, Ul. Stjepana Radića 6

Poslovni broj: P-426/2025-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zlataru, Stalna služba u Pregradi, po sutkinji tog suda Sanji Leskovar-Hostić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Renate Pavić Knok, OIB 81760650529, Prilaz Mate Majera 2, Pregrada, zastupana po punomoćniku Andreju Gariću, odvjetniku u Slavonskom Brodu, protiv tuženika Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB 02535697732, zastupana po punomoćnici Anamariji Udiljak, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene 13. travnja 2026., u nazočnosti tužiteljice i njezinog punomoćnika i zamjenika punomoćnice tuženika Nikole Dešića, odvjetničkog vježbenika kod odvjetnice Anamarije Udiljak, te presude javno objavljene dana 29. svibnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je nišetna odredba:

- iz čl.1.st.5. Ugovora o kreditu, broj: 9012807492, sklopljenog dana 20.07.2007.. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi:
„Korisnik kredita obvezuje se istovremeno s korištenjem kredita platiti Banci jednokratnu naknadu označenu pod (D) u visini 2,50 % od iznosa kredita.“

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju na ime naplaćene naknade za obradu kredita isplati iznos od 99,54 EUR (devedesetdeveteurapedesetčetiricenta), zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 21.07.2007. godine po stopi iz čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate do 31.12.2007. godine, od 01.01.2008. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje

prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01. 2024.godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

III. Utvrđuje se da je ništetna odredba:

- iz čl.4.st.5., Ugovora o kreditu, broj: 9012807492, sklopljenog dana 20.07.2007. godine između tužitelja i tuženika, u dijelu odredbe koji glasi:

„U tom slučaju Korisnik kredita dužan je platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima Banke.“

IV. Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 58,31 EUR (pedesetosameuratridesetjedancent) na ime naplaćene naknade za prijevremenu otplatu kredita zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 07.09.2007. godine po stopi iz čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate do 31.12.2007. godine, od 01.01.2008. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01. 2024.godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

V. Nalaže se tuženiku da tužitelju plati parnični trošak u iznosu od 250,00 EUR (dvjestopedeseteura), zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 29. svibnja 2026. do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje

referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi tvrdi da su dana 20.07.2007.godine tužitelj i tuženik sklopili su Ugovor o kreditu broj: 9012807492 prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 30.000,00 HRK. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 36 mjeseci kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima kunske protuvrijednosti. Predmetnim tipskim Ugovorom u članku 1. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva kredita i to u iznosu jednokratno 2,50 % od ukupnog iznosa kredita, a koja se naplaćuje prije korištenja kredita. Tuženik je dana 20.07.2007.g. naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva u iznosu od 750,00 kn, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj Odredbom čl.4. predmetnog Ugovora ugovoreno je kako tužitelj može izvršiti prijevremenu otplatu kredita samo uz suglasnost i uz uvjete koje odredi tuženik. Tužitelj je dana 06.09.2007.g., izvršio prijevremenu otplatu preostalog dijela kredita prilikom čega je tuženik tužitelju istog dana naplatio naknadu za prijevremeno zatvaranje kredita u iznosu od 439,38 kn a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 58,31 EUR. O ugovornim odredbama za tzv. „ulaznu i izlaznu naknadu“ nije se pojedinačno pregovaralo, već su iste kao takve unaprijed formulirane i od strane tuženika (banke) implementirane u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknada i usluga na ime kojih se iste naplaćuje. Navedene odredbe nisu bile ugovorene u dobroj vjeri te su suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega su iste nepoštene i ništetne te ne proizvodi pravni učinak. S obzirom da je tuženik temeljem gore navedenih nepoštenih odredbi o ulaznoj i izlaznoj naknadi u predmetnom ugovoru iste naplatio i time stekao nepripadajuću imovinsku korist, navedeni je kao nepošten stjecatelj, sukladno čl. 1115. ZOO-a, takove dužan vratiti zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

1.2 Slijedom navedenog, tužitelj predlaže da sud donese presudu kao u izreci točkama I.-IV.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu ističe da osporava navode tužbe i tužbene zahtjeve u cijelosti. Tuženik prigovara statusu tužitelja kao potrošača. Tvrdi da ugovaranje naknade za obradu kreditnog zahtjeva i naknade za prijevremenu otplatu kredita u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu broj 9012807492 izrijeком je bilo dopušteno odnosno uređeno zakonskim odredbama i to prvenstveno odredbama koje uređuju poslove kreditiranja.

a) Zakon o zaštiti potrošača (nadalje u tekstu: „ZZP“) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu propisivao je pretpostavke valjanosti ugovora

o potrošačkom zajmu, pa je tako odredbama članaka 56., 59., 61. ZZP izrijekom propisano da se ugovorom o potrošačkom zajmu zajmodavac obvezuje potrošaču staviti na raspolaganje određeni iznos novca, a potrošač se obvezuje da mu plaća određenu kamatu i dobiveni iznos vrati u vrijeme i na način utvrđen ugovorom. Nadalje, da takav ugovor mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, a poglavito među ostalim i odredbu o ukupnom trošku zajma, a da su ukupni troškovi zajma svi troškovi, uključujući kamate i sva druga davanja koja je potrošač dužan platiti za odobreni zajam. Nadalje, i propisi koji su na snazi u trenutku sastava ovog podneska također izrijekom dopuštaju ugovaranje naknade u poslovima kreditiranja potrošača.

Tako Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (nadalje u tekstu: „Pravilnik“) propisuje vrste naknada koje vjerovnik zaračunava za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača. Odredbama članka 3. Pravilnika propisano je cit.: „Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“ Nadalje, Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju (nadalje u tekstu: „ZPK“) uređuje pitanje naknada koje čine ukupne troškove kredita za potrošača, točnije dopušta ugovaranje naknada (izuzev naknade za obradu i/ili odobravanje-stupio na snagu nakon sklapanja ugovora o kreditu). I Direktiva 2008/48/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkom kreditu propisuje da se ukupni troškovi kredita sastoje od ukupnih troškova kredita za potrošača, a što znači svi troškovi, uključujući kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu i koji su poznati vjerovniku. Dakle ugovaranje naknada za pojedine troškove koje kreditnoj instituciji nastaju uslijed kreditiranja potrošača bilo je dopušteno i uređeno u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, a i nadalje jest dopušteno i uređeno nacionalnim i europskim zakonodavstvom (uz smanjenje opsega naknada koje se mogu ugovoriti). Dodatno se ističe da Zakon o stambenom potrošačkom kreditiranju kao posljedicu kršenja odredbi o naplati predmetnih naknada odredbama članka 41. propisuje prekršajnu odgovornost vjerovnika, a ne ništetnost odredbi. Iz svega navedenog razvidno je da je u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu, gore citiranim odredbama bilo izrijekom dopušteno ugovoriti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, kao i naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a da je intencija zakonodavca, kako je to vidljivo iz trenutno važećeg zakonodavstva, da posljedica u slučaju kršenja odredbi (do čega u ovom slučaju nije niti došlo) nije ništetnost već prekršajna odgovornost vjerovnika, ovdje tuženika.

b) Predmetna naknada za prijevremeni povrat kredita utvrđena u skladu s aktima tuženika predstavlja slobodno ugovorenu naknadu koju su stranke ugovorile kao posljedicu prijevremenog povrata kredita. Odredbom članka 1024. Zakona o obveznim odnosima regulirani su raskid ugovora i vraćanje kredita prije roka. Odredbe članka 1024. ZOO-a ustanovljuju dva prava korisnika kredita: pravo na jednostrani raskid ugovora prije no što mu banka stavi na raspolaganje ugovorenu svotu kredita (stavak 1.) i pravo vratiti kredit prije roka određenog za vraćanje (stavak 2. i 4.). Odredbe članka 1021. ZOO-a propisuju da se ugovorom o kreditu ugovaraju iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Odredbe članka 2. ZOO-a daju ugovornim stranama pravo da slobodno uređuju svoje ugovorne odnose. Tako su ugovorne strane slobodno ugovorile da je korisnik kredita, ovdje tužitelj, dužan kreditoru, ovdje tuženiku u slučaju prijevremenog povrata kredita platiti naknadu u skladu s javno objavljenim općim

aktima tuženika. Riječ je dakle o slobodno ugovorenoj naknadi za prijevremenu otplatu kredita, a ne o obračunatoj kamati. Naknada je obračunata na način kako je i ugovorena - sukladno javno objavljenim općim aktima tuženika. Tuženik je potvrdio da je upoznat sa svim aktima kreditora, ovdje tuženika, (među ostalim i aktom tuženika koji regulira naknadu za prijevremenu otplatu) te je pristao na njihovu primjenu. Navedeno stajalište u pravno i činjenično istovjetnim postupcima potvrđuje i brojna sudska praksa. Usprkos gore citiranim odredbama koje predstavljaju *lex specialis* u odnosu na druge odredbe koje na općenit način uređuju zaštitu potrošača, ističe se da sukladno odredbi članka 84. Zakona o zaštiti potrošača, nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Odredbama članaka 1. i 4. predmetnog Ugovora o kreditu jasno je i nedvosmisleno ugovoreno da će ovdje tužitelj kao korisnik kredita platiti tuženiku fiksno određeni iznos u postotku, za određene protučinidbe. Službenik tuženika koji je ugovarao ovaj kredit tužitelju je jasno iskomunicirao predmetnu odredbu o naknadi za obradu kredita, kao i odredbu o naknadi za prijevremenu otplatu, i to tijekom pregovora oko ugovaranja ovog ugovora o kreditu, a isto mu je pojašnjeno i prilikom sklapanja ugovora o kreditu. Nadalje, i jednostavnim čitanjem predmetnih ugovornih odredbi može se shvatiti koje protučinidbe se plaćaju (jasno iz samog naziva) te koji je njihov ekonomski doseg (svaki prosječan potrošač sposoban je izračunati postotak od ukupnog iznosa kredita). Uzimajući u obzir sve gore navedeno, kao i činjenicu da su zaposlenici tuženika tužitelju tijekom pregovora, ali i naknadno pojasnili na što se odnosi naknada za obradu kreditnog zahtjeva te naknada za prijevremenu otplatu, iako je isto razvidno već i iz samog naziva naknade, nejasno je kako je tužitelju i dalje navodno nepoznato koje je troškove platio tim iznosom. Iz svega navedenog proizlazi da su predmetne odredbe jasne, uočljive i razumljive i da su omogućavale tužitelju da precizno odredi njihove ekonomske posljedice, iz čega proizlazi da su odredbe transparentne pa nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene. Tuženik je prije prijevremene otplate kredita tuženiku podnio zahtjev za prijevremenu otplatu nakon čega je tuženik sukladno ugovoru o kreditu i primjenjivim aktima obračunao ugovorenu naknadu za prijevremenu otplatu na koji obračun je tužitelj pristao budući da je isti izvršen sukladno ugovoru i volji ugovornih strana. Također i brojne pravomoćne presude sudova u Republici Hrvatskoj u pravno i činjenično istovjetnim postupcima utvrđuju da su „odredbe Ugovora kojima je tužiteljica tuženici dužna platiti naknadu u određenom postotku od iznosa kredita su vrlo razumljive i jasne, te ih je tužiteljica jednostavnim iščitavanjem mogla uočiti i shvatiti, jer je bilo jasno i precizno navedeno, to nema mjesta ocjeni te odredbe u smislu Direktive i ZZP-a. “Navedeno stajalište i u pravomoćnim presudama: Presuda Županijskog suda u Zagrebu posl. br. 35 GŽ-633/19-2 od 14. siječnja 2020. god., Presuda Općinskog suda u Splitu posl. br. P-3325/17 od 09. studenog 2018. god., Presuda Županijskog suda u Zagrebu posl. br. GŽ-4583/2018-2 od 03. rujna 2019. god., Presuda Općinskog suda u Splitu posl. br. P-3326/2017-8 od 17. svibnja 2018. godine, Presuda Općinskog suda u Splitu posl. br. P-3322/17 od 26. ožujka 2021. godine. I iz Presude Suda EU C-621/17 proizlazi da članak 4. st. 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena NE nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Usprkos obvezujućem tumačenju i pojašnjenju Suda EU, te brojnim pravomoćnim presudama sudova u Republici Hrvatskoj tuženik još jednom pojašnjava

koje je troškove imao u smislu prijevremene otplate kredita i obrade kreditnog zahtjeva te za koje je to troškove odnosno protučinidbe ugovorio spornu naknadu. Usprkos obvezujućem tumačenju i pojašnjenju Suda EU, te brojnim pravomoćnim presudama sudova u Republici Hrvatskoj tuženik još jednom pojašnjava koje je troškove imao u smislu prijevremene otplate kredita i obrade kreditnog zahtjeva te za koje je to troškove odnosno protučinidbe ugovorio spornu naknadu. Troškovi obrade kreditnog zahtjeva i prijevremene otplate, a što bi zapravo trebalo u većem dijelu biti općepoznato primjerice predstavljaju:

- operativne troškove (trošak rada djelatnika Banke, uključujući i troškove zaposlenika na razvoju i održavanju pripadnih IT sustava i sl.),
- materijalne troškove (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak s osnove korištenja energenata, trošak s osnove razmjene podataka ili baza podataka s trećim stranama kao što su registar obveza po kreditima SRI, HROK ili HZMO itd.),
- troškove trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine),
- povezane regulatorne troškove (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata kredita, odlaganje i arhiviranje kreditnog spisa i sl.). Sve su to radnje koje je tuženik bio dužan izvršiti odnosno troškovi koje je tuženik imao. Nisu ispunjene sve zakonom propisane pretpostavke da bi se predmetne odredbe čl. 1. st. 5. i čl. 4. st. 5. predmetnog Ugovora o kreditu imale smatrati nepoštenima odnosno ništetnima. Prvenstveno se pojašnjava kako predmetna odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva nije ništetna i to iz razloga kako slijedi. Sukladno odredbama mjerodavnog Zakona o zaštiti potrošača: „(1) Ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. “Prvenstveno se ističe da je nejasno u kojem dijelu i temeljem kojih kriterija je tužitelj ocijenio da bi predmetna odredba bila ugovorena suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Ako je ugovaranje naknade bilo je izrijeком dopušteno i uređeno zakonom, a tužitelj je znao koja je visina i svrha plaćanja naknade i na takvu odredbu je pristao odnosno istu je svojom voljom ugovorio, tada se postupanje tuženika ne može okarakterizirati kao postupanje suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Suprotno navodima tužitelja, predmetna odredba ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Činjenica da se o pojedinoj odredbi eventualno nije pojedinačno pregovaralo ne dovodi samim time do znatne neravnoteže u pravima i obvezama. Eventualna znatna neravnoteža utvrđuje se u svakom pojedinom slučaju uzimajući u obzir sve okolnosti (priroda robe i usluga odnosno predmet ugovora, popratne okolnosti vezano za njegovo sklapanje, nacionalno zakonodavstvo, druge odredbe tog ugovora). Navedeno potvrđuje i Sud EU u Presudi od 14.03.2013., Aziz, C-415/11 kojom je pojašnjeno da pojam „znatnija neravnoteža“ na štetu potrošača, u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13, treba ocijeniti na temelju analize nacionalnih pravila primjenjivih u slučaju nepostojanja sporazuma između stranaka kako bi se moglo ocijeniti stavlja li ugovor, i ako je tako, u kojoj mjeri, potrošača u nepovoljniji pravni položaj u odnosu na onaj predviđen nacionalnim pravom koje je na snazi. Također, Sud EU i u Presudi od 16.01.2014., Constructora Principado, C-226/12 pojašnjava da da je na sudu koji je uputio zahtjev da, kako bi ocijenio postoji li eventualna znatnija neravnoteža, vodi računa o prirodi robe ili usluge na koju se dotični ugovor odnosi, oslanjajući se na sve popratne okolnosti vezane za njegovo sklapanje kao i na sve druge odredbe tog ugovora (izreka). U ovom konkretnom slučaju nacionalnim zakonodavstvom izrijeком je bilo predviđeno, dopušteno odnosno uređeno ugovaranje predmetne naknade, tužitelj je

znao koju će tuženik protučinidbu izvršiti za tu naknadu (pojašnjeno mu je od strane službenika tuženika, jasno je iz samog naziva naknade, pojašnjeno i u općim uvjetima tuženika koje je tužitelj prihvatio), naknada je određena fiksno i nepromjenjivo. Slijedom navedenog, u predmetnom ugovornom odnosu ne postoji element koji bi uzrokovao znatnu neravnotežu polazeći prvenstveno od činjenice da je sam zakonodavac uredio ugovaranje naknade, a ista naknada ugovorena je sukladno zakonskim odredbama. Ugovaranje takve naknade na ime naknade za protučinidbu kreditne institucije, banke, uobičajeno je već dugi niz godina. Tužitelj je zasigurno prilikom ugovaranja kredita razmotrio i opće uvjete drugih kreditnih institucija te je odlučio sklopiti ugovor o kreditu upravo s tuženikom. Uz sve navedeno, razvidno je i da sporna odredba ne uzrokuje niti značajniju ekonomsku neravnotežu između ugovornih strana budući da je riječ o postotku od 2,50% od vrijednosti cjelokupnog predmeta ugovora. Kako je već pojašnjeno, naknada za prijevremenu otplatu ugovorena je sukladno odredbama ZOO kao uvjet vraćanja kredita sukladno odredbi članka 1021. istog zakona a u vezi s odredbom članka 2. koja daje ugovornim stranama pravo da slobodno uređuju svoje ugovorne odnose. Nastavno na tužiteljevo pozivanje na odredbu čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima, tuženik ističe da tužitelj ima pravo potraživati kamatu od dana stjecanja tek ako dokaže da je tuženik nepošteni stjecatelj.

2.1. Slijedom navedenog, tuženik predlaže da sud odbije tužbene zahtjeve tužitelja te ga obveže da naknadi troškove postupka tuženiku.

3. Tijekom postupka sud je proveo dokaze uvidom u presliku Ugovora o namjenskom kreditu broj 9012807492, zaključenog između tužitelja i tuženika 20.7.2007., u početni otplatni plan po predmetnom kreditu, knjigovodstvenu karticu tuženika po predmetnom kreditu, te je saslušao tužitelja kao stranku.

4. Između stranaka nisu sporne sljedeće činjenice:

- da su tuženik i tužitelj, dana 17.8.2007. zaključili Ugovor o kreditu broj: 9012807492, prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 30.000,00 kn.

-da je odredbom iz čl.1.st.5. predmetnog Ugovora o kreditu ugovoreno sljedeće:
„Korisnik kredita obvezuje se istovremeno s korištenjem kredita platiti Banci jednokratnu naknadu označenu pod (D) u visini 2,50 % od iznosa kredita.“

-da je tuženik tužitelju dana 20.7.2007. naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva u iznosu od 750,00 kn, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 99,54 EUR

- da je odredbom čl. 4.st.5. predmetnog Ugovora o kreditu, ugovoreno sljedeće:
„U tom slučaju Korisnik kredita dužan je platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita u visini utvrđenoj aktima Banke.“

-da je tuženik tužitelju dana 6.9.2007. naplatio naknadu za prijevremenu otplatu kredita iznosu od 439,38 kn a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije

HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 58,31 EUR.

5. Između stranka je sporno:

- je li tužitelj u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu imao status potrošača
- jesu li naprijed citirane odredbe čl. 1. st. 5. i čl. 4. st. 5. predmetnog Ugovora o namjenskom kreditu, ništetne
- je li tužitelj, s osnove ništetnosti citiranih ugovornih odredbi, ima pravo na povrat iznosa u visini plaćenih naknada
- je li nastupila zastara utuženog potraživanja
- tijekom zakonskih zateznih kamata na utuženo potraživanje.

6. U odnosu na spornu okolnost je li tužitelj prilikom zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu imao status potrošača sud je proveo dokaz saslušanjem tužiteljice kao stranke. Iz njezinog iskaza proizlazi da je predmetni kredit zaključila kao fizička osoba za potrebe dovršetka izgradnje svoje obiteljske kuće u kojoj i sada živi sa svojom obitelji te koju nikada nije iznajmljivala niti davala u zakup niti koristila u nekakve poslovne svrhe. U vrijeme zaključenja ugovora o kreditu niti kasnije nije imala u vlasništvu nikakav obrt, OPG, niti je bilavlasnik neke pravne osobe, već je po zanimanju medicinska sestra koje zanimanje obavlja i danas.

7. Sud je u odnosu na navedenu spornu okolnost u cijelosti povjerovao iskazu tužiteljice jer isti nije u suprotnosti niti s jednim drugim provedenim dokazom. Nadalje, valja navesti da je u ovom sporu na tuženiku teret dokaza činjenice da tužitelj nije potrošač, a tuženik, u tom smislu, ni jednim dokazom nije dokazao da tužitelj nije zaključio predmetni Ugovor o kreditu kao fizička osoba koja je djelovala izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, odnosno da isti nema status potrošača kako je definiran odredbom čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007) tako da je sud u ovom sporu utvrdio da je tužitelj prilikom zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu imao status potrošača.

8. Prema tome, s obzirom da je tužitelj prilikom zaključivanja predmetnog Ugovora o kreditu djelovao kao potrošač, u odnosu na pitanje ništetnosti odredbi predmetnog Ugovora o kreditu, valja primijeniti odredbe Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007, dalje – ZZP/07) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora.

9. Tako je odredbom čl. 99. tog Zakona propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, razumljive i lako uočljive.

10. Nadalje, Sud Europske Unije, u predmetima C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020., postavio je određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost. U tim je predmetima rečeno da se ugovorne odredbe, koje su obuhvaćene pojmom „glavni predmet ugovora”, trebaju

shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Odredba o naknadi za obradu kredita nije bitna činidba Ugovora. U svakom slučaju, sud države članice dužan je provjeriti jasnoću i razumljivost ugovorne odredbe koja se odnosi na glavni predmet ugovora. Ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima.

11. Prema tome, ovaj sud je dužan provjeriti jasnoću, uočljivost i razumljivost ugovornih odredbi o naknadi za obradu kredita i naknadi za prijevremenu otplatu kredita te utvrditi da li takva odredbe, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama, pri čemu se mora preispitati tiče li se navodna nepoštenost spornih odredbi, među ostalim, odnosa između iznosa naknade te zauzvrat pruženih usluga. Takvo shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u predmetu poslovni broj Rev -673/2023-2 od 13. veljače 2024.

12. Odredbom članka 96. st. 1. ZZP/07 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu, odnosno znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, odredbom članka 96. st. 2. ZZP/07 propisano je da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

13. Citirane odredbe, prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, moraju se tumačiti u skladu s Direktivom 93/13 EEZ, koja pitanje pojedinačnog pregovaranja određuje u članku 3. st. 2. koji glasi: „Uvijek će se smatrati da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je ona sastavljena unaprijed pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, osobito u kontekstu kakvog standardiziranog, unaprijed uobličenog ugovora“.

14. No, samo zato što je neka odredba unaprijed sastavljena, to ne znači da automatski treba zaključiti kako o toj odredbi strane nisu pojedinačno pregovarale. Da bi se navedena zakonska presumpcija primijenila, nije dovoljno dokazati samo da je tu ugovornu odredbu unaprijed formulirao trgovac nego treba dokazati i da upravo zbog toga što ju je trgovac sastavio unaprijed, potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj.

15. Na okolnost pregovaranja o spornim ugovornim odredbama sud je proveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke.

16. Iz iskaza tužiteljice proizlazi da je prilikom zaključivanja predmetnog Ugovora o kreditu s tuženikom sam jedino dogovorila iznos kredita i rok otplate te kada mi je to bilo odobreno uručen mi je predmetni Ugovor na tipskom obrascu i nije mi se nakon toga uopće ni na koji način ukazivalo da sam u obvezi platiti naknadu za obradu

kreditnog zahtjeva kao niti naknadu za prijevremenu otplatu kredita. Ja sam tako unaprijed sastavljeni ugovor morala prihvatiti sa svim sastavnim odredbama. Ja sam predmetni kredit prijevremeno otplatila a prilikom čega mi je i naplaćena naknada za prijevremenu otplatu kredita. Iznos kojeg sam platila na ime naknade za prijevremenu otplatu doznala sam tek kada sam došla prijevremeno platiti taj kredit i tek tada mi je bilo rečeno da moram platiti i tu prijevremenu naknadu i tek tada mi je predložen iznos u kojem istu moram platiti. Što se tiče naknade za obradu kreditnog zahtjeva nitko mi prilikom zaključivanja nije spomenuo niti mi je pojašnjeno u kojem iznosu ju moram platiti tako da se uopće ne sjećam kada mi je ista točno naplaćena i na koji način. Na pitanje pun. tuženika da li je ona tražila djelatnika banke da joj pojasni sporne odredbe o plaćanju naknada, odgovorila da nije jer je sve to u vezi zaključenja Ugovora se radilo jako brzo tako da kada joj je uručen Ugovor uopće nije imala vremena bilo što pitati u vezi tog Ugovora. Na pitanje pun. tuženika da li je prilikom prijevremene otplate kredita imala mogućnost na bilo koji način pregovarati u vezi te naknade, odgovorila je da nije već kada je došla s namjerom da prijevremeno otplati kredit rečeno joj je samo koliko mora ukupno platiti zajedno iznos kredita kojeg prijevremeno otplaćuje zajedno sa tom naknadom za prijevremenu otplatu.

17. Tuženik, na okolnost svojeg navoda da je na adekvatan način informirao tužitelja o značenju sporne ugovorne odredbe, nije predložio niti jedan dokaz

18. Stoga je sud u vezi odlučne činjenice koje se odnose na to da se s tužiteljem prilikom zaključivanja predmetnog Ugovora o kreditu nije pregovaralo o spornim odredbama u cijelosti prihvatio iskaz tužitelja, s obzirom da mu ne proturječi niti jedan drugi provedeni dokaz. Iz njegovog iskaza proizlazi i da mu nije bilo pojašnjeno na što se točno sporne odredbe odnose, koji se troškovi njima naplaćuju, kao niti visina u kojoj će mu iste biti naplaćene.

19. Nadalje, uzevši u obzir činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o tipskom ugovoru, da se o spornoj odredbi s tužiteljem nije pregovaralo, na tuženiku je bio teret dokaza da i na okolnost da sporne ugovorne odredbe odgovaraju stvarno pruženim uslugama, odnosno troškovima koje je on imao, a što tuženik u ovom sporu ni na koji način nije dokazao.

20. Slijedom navedenog, sud je utvrdio da je tuženik, ugovorivši s tužiteljem sporne odredbe, postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja, što je uzrokovalo znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača.

21. Također, kada je riječ o pitanju je li poštivan zahtjev dobre vjere u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 93/13, odnosno je li tuženik postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, sud mora utvrditi je li tuženik mogao razumno očekivati da će tužitelj prihvatiti spornu ugovornu odredbu slijedom pojedinačnih pregovora. S obzirom na izostanak pojedinačnih pregovora i činjenicu da se radi o tipskom ugovoru, može se zaključiti da tuženik nije vodio računa o tim zakonitim interesima tužitelja kao potrošača.

22. Na osnovu navedenog, sud je utvrdio da su, u smislu odredbe čl. 102. st. 1. ZZP/07, ništetne naprijed citirane odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojom je ugovorena tzv. "ulazna" naknada za obradu kredita, i tzv. "izlazna" naknada za prijevremenu otplatu kredita, te je valjalo odlučiti kao u izreci pod točkama I. i III.

23. Prilikom odlučivanja o tužbenom zahtjevu tužitelja radi isplate po osnovi spornih ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu, valja primijeniti odredbe čl. 323. i čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima (NN broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 28/18, 126/2021, 114/2022, 156/2011, 145/2023 i 155/2023 – dalje: ZOO). Prema odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a, u slučaju ništetnosti ugovora, svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove u smislu odredbe čl. 1111. ZOO-a, pa tužitelj ima pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenog iznosa kojeg je platio zbog primjene ništetne odredbe. Nadalje, u smislu odredbe čl. 1115. ZOO-a, kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. U konkretnom slučaju, s obzirom da je upravo tuženik spornu nepoštene i ništetne odredbe uvrstio u predmetni Ugovor, na štetu tužitelja kao potrošača, isti se smatra nepoštenim stjecateljem pa tužitelj ima pravo na zakonske zatezne kamate od dana plaćanja spornih naknada.

24. Neosnovan je prigovor zastare koji je istaknuo tuženik. Naime, tužitelj u ovom postupku postavlja deklaratorni zahtjev na utvrđenje ništetne ugovorne odredbe, dok je na sjednici održanoj 30. siječnja 2020. poslovni broj Su-IV-47/2020-2 Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO/05 (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23), kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Kako je tek ovom presudom utvrđena ništetnost spornih ugovornih odredbi, proizlazi da zastara za predmetna potraživanja nije nastupila.

25. Visine naknada koje je tužitelj platio na temelju predmetne ništetne odredbe Ugovora o kreditu, tuženik nije posebno osporio, a uvidom u priloženi početni Otplatni plan po predmetnom kreditu i knjigovodstvenu karticu tuženika utvrđeno je da je tuženik tužitelju, prilikom isplate kredita, dana 20.7. 2007. naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva u iznosu od 750,00 kn, a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 99,54 EUR, te prilikom prijevremene otplate kredita, dana 6.9.2007. naknadu za prijevremenu otplatu kredita iznosu od 439,38 kn a koja protuvrijednost, sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Fiksni tečaj konverzije: 7,53450), iznosi 58,31 EUR.

26. Stoga je sud su osnovani tužbeni zahtjevi tužitelja kojima, s osnove ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu koja se odnosi na naknadu za obradu kredita potražuje iznos od 99,54 EUR sa zakonskim zateznim kamata tekućim od 21.7. 2007. do isplate, te s osnove naknade za prijevremenu otplatu kredita iznos od 58,31 EUR sa zakonskim zateznim kamata tekućim od 7.9.2007., te je valjalo odlučiti kao u izreci presude pod točkama II. i IV.

27. S obzirom da je tužitelj u cijelosti uspio u sporu, odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a. Tužitelja je u ovom postupku zastupao punomoćnik koji je odvjetnik pa je prilikom izračuna njegovog parničnog troška valjalo primijeniti važeću Tarifu o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika (NN 138/2023, dalje: OT), a prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 157,85 EUR. Tako je tužitelju, temeljem Tbr. 7. st. 1. OT, priznat trošak za sastav tužbe u iznosu od 50,00 EUR, temeljem Tbr. 8. st. 1. OT za sastav podneska od 2.12.2025. u iznosu od 50,00 EUR, za zastupanje na ročištima od 3.2.2026. i 13.4.2026., prema Tbr. 9. st. 1. OT iznos od 50,00 EUR, za svako, temeljem Tbr. 8. st. 1. OT, za sastav zahtjeva za dostavu dokumentacije od 12.6.2025., temeljem Tbr. 36. st. 3. OT u iznosu od 50,00 EUR, što ukupno iznosi 250,00 EUR.

27.1. Tužitelju nije priznat trošak koji se odnosi na sudske pristojbe na tužbu i presudu jer je tužitelj u ovom postupku oslobođen od plaćanja istih.

27.2. Na temelju čl. 151. ZPP-a, tužitelju su dosuđene i zatražene zakonske zatezne kamate na parnični trošak, a koje teku od dana donošenja prvostupanjske presude, po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

28. Na osnovu navedenog, valjalo je odlučiti kao u izreci presude pod točkom V.

U Pregradi, 29. svibnja 2026.

S u t k i n j a :

Sanja Leskovar – Hostić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka presude. Žalba se podnosi putem ovog suda, a o njoj odlučuje županijski sud.

Dostaviti:

1. pun. tužiteljice
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-30888-c2883**

Kontrolni broj: **09644-05f1c-25709**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zlataru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.